

SPRIJIN PENTRU DEZVOLTAREA ECONOMIEI SOCIALE ÎN COMUNITĂȚI MULTIETNICE DIN REGIUNILE DE DEZVOLTARE NORD-VEST ȘI CENTRU DIN ROMÂNIA

*Autori: Mircea Comșa, Olimpia Moșteanu,
Centrul de Resurse pentru Diversitatea Etnoculturală,
Cluj-Napoca, 2011*

Cristina-Ramona Tudosă^[1]

Mircea Ioan Comșa este sociolog și conferențiar universitar doctor în cadrul Universității Babeș Bolyai din Cluj-Napoca. S-a născut în 1972 la Cluj-Napoca. În 1996 a absolvit secția de Sociologie a Universității Babeș-Bolyai din cadrul Facultății de Istorie și Filosofie, este doctor în sociologie, iar din 2001 este director de cercetare la Metro Media Transilvania - Institut de Studii Sociale, Sondaje, Marketing și Publicitate. Autorul este membru în Bordul „Barometrului de Opinie Publică” al Fundației pentru o Societate Deschisă București (FSD), iar din 2005 este și evaluator INTAS (The International Association for the Promotion of Co-operation with Scientists from the New Independent States (NIS) of the Former Soviet Union). A publicat numeroase studii și articole în reviste de specialitate și multiple lucrări: *Sociologie electorală* (2004), *Stiluri de viață în România după 1989* (2005), *A story with an unexpected ending: round two of the 2004's Presidential Elections. Consistency vs. inconsistency. Mobilization vs. Demobilization* (2006), *A Typology of Political Participation in Romania: Empirical Findings from a Local Study* (2008).

Olimpia Moșteanu, născută în 1986, absolventă a Facultății de Științe Politice și Administrative, Specializarea Comunicare și Relații Publice în cadrul Universității Babeș-Bolyai, este în prezent asistent coordonator

^[1] Sociolog, specialistă în Securitatea Comunitară și Controlul Violenței, Tel.: 0753550771, e-mail: tudosa_cristina22@yahoo.com.

de program în cadrul Fundației Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală. Dintre lucrările publicate amintesc de următoarele: co-autor în *Distribuția specifică a satisfacției pacienților în funcție de caracteristici personale* (2006), *Capitalul social în comunitățile multiculturale* (2008), *Implementarea prevederilor privind drepturile minorităților naționale la nivelul instituțiilor* (2008). În realizarea acestui studiu au contribuit și următorii: Gábor Ádám, Amelia Gorcea, Zsuzsanna Kovács, Constantin Slave.

Titlul studiului *Sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale în comunitățile multietnice din Regiunile de dezvoltare Nord-Vest și Centru din România* trezește interes publicului prin utilizarea unor concepte precum economie socială, comunități multietnice, regiuni de dezvoltare, concepte care trimit către un domeniu tot mai vizat în ultimii ani, domeniul economiei sociale.

Materialul este publicat în cadrul proiectului „Sprijin pentru dezvoltarea economiei sociale în comunități multietnice din Regiunile de dezvoltare Nord-Vest și Centru din România”, cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Sectorial Dezvoltarea Resurselor Umane 2007-2013, „Investește în oameni”, editat de Centrul de Resurse pentru Diversitate Etnoculturală și Departamentul pentru Relații Interetnice din cadrul Guvernului României.

Proiectul se desfășoară în perioada iunie 2010 – mai 2013 și vine în sprijinul economiei sociale. Aceasta este considerată soluția posibilă pentru integrarea sau reintegrarea pe piața forței de muncă a persoanelor cu risc de excluziune socială.

Studiul poate fi împărțit în trei părți: prima parte conține obiectivele proiectului și metodologia folosită; partea a doua ne prezintă rezultatele cercetării și principalele probleme identificate pe parcursul cercetării, iar partea a treia este dedicată concluziilor proiectului de cercetare.

În **prima parte** sunt prezentate obiectivele proiectului. Preocuparea principală a studiului a fost *promovarea incluziunii sociale prin facilitarea accesului pe piața forței de muncă a grupurilor vulnerabile din regiunile de dezvoltare Nord-Vest și Centru*. Tot în această parte avem descrisă și metodologia folosită pentru realizarea cercetării. Cu ajutorul

a 24 de operatori au fost evaluate 48 de localități pentru a le selecta pe cele 36 care urmau să participe la studiu. S-a dorit evaluarea necesităților și resurselor la nivelul fiecăreia dintre comunele selectate. A fost folosită metoda anchetei pe bază de chestionar structurat, interviul aplicat liderilor comunelor și fișa de observație întocmită pentru fiecare comună selectată.

Partea a doua a studiului ne prezintă rezultatele cercetării întreprinse. Acestea descriu principalele probleme sau dificultăți identificate la nivelul comunelor analizate. Principalele probleme ale comunelor sunt: lipsa drumurilor asfaltate, a canalizării și a alimentării cu apă, a unor servicii, a resurselor pentru desfășurarea muncilor agricole. Principalele probleme ale cetățenilor sunt: lipsa locurilor de muncă și a calificării la locul de muncă. Sursele de venit ale populației sunt: migrația temporară în străinătate, sursele formale și informale, activitățile ziliere, meseriile sau meșteșugurile tradiționale și cerșitul. Ne sunt prezentate de asemenea oportunitățile pieței muncii și resursele existente la nivel local: agricultură, agroturism, fond forestier, composorate, meșteșuguri tradiționale, ateliere manufacturiere.

Au fost identificate și activitățile de economie socială care ar putea fi dezvoltate și acestea sunt: culesul ciupercilor și al fructelor de pădure, fabricarea măturoaielor din nuiele și a cărămizilor din văioage, composoratele etc.

Rezultatele precizează și principalele piedici în calea dezvoltării unor activități de economie socială și autorii pun accent pe: birocrația la nivelul administrației și lipsa încrederii în ceilalți locuitori, lipsa resurselor financiare, lipsa disponibilității de asociere și lipsa resurselor umane calificate la nivelul cetățenilor.

În **ultima parte** sunt descrise concluziile acestui studiu din perspectiva genului, vârstei, regiunii și județului, cu privire la resursele și oportunitățile de dezvoltare din regiunile Nord-Vest și Centru. Sunt prezentate oportunitățile pe piața muncii în cele 48 de localități în care a avut loc cercetarea: oportunități legate de calificări și meserii, resurse generatoare de venit, întreprinderi individuale și familiale, societăți cooperative, case de ajutor reciproc ale pensionarilor și asociații.

La finalul studiului sunt atașate următoarele anexe: chestionarul de încadrare/screening a persoanelor din categoriile țintă, chestionarul de evaluare, lista cu sursele de venit, fișa de eșantionare, fișa comună, ghidul de interviu, formatul utilizat pentru transcrierea interviurilor, instrucțiunile pentru operatorii de teren, grila de analiză pentru cercetarea calitativă, lista comunelor și satelor, cerințele și durata obținerii unor calificări.

Tematica amintită încă din titlu este foarte bine dezvoltată și argumentată. Informațiile prezentate în acest studiu se adresează atât persoanelor cu pregătire în domeniul economiei sociale, cât și celorlalți actori sociali care sunt interesați de domeniul economiei sociale.

Studiul analizat realizează o trecere în revistă a problemelor identificate în regiunea Nord-Vest și Centru, a modalităților de dezvoltare și susținere a economiei sociale, a piedicilor și oportunităților în calea dezvoltării unor activități de economie socială. Acest studiu realizat în România este unul important deoarece ne prezintă posibilitățile de dezvoltare ale economiei sociale.

Realizarea unui asemenea studiu este un suport necesar pentru schimbările posibile, dar și pentru oportunitățile pe care le are România în domeniul economiei sociale.